

CZU: [796:378.016]:378.4(478-25)

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7407981>**EFICIENȚA FORMEI DE ORGANIZARE A DISCIPLINEI EDUCAȚIE FIZICĂ****„LECȚII – PROBE DE SPORT PE CERC” ÎN CADRUL UNIVERSITAR***Nicolae BRAGARENCO**Universitatea de Stat din Moldova*

Această cercetare reflectă un experiment constatativ care are ca scop determinarea eficienței implementării unei noi forme de organizare a lecției de educație fizică în cadrul instituțiilor de învățământ superior, în scopul motivării studenților pentru practicarea disciplinei. Experimentul a fost organizat în cadrul Universității de Stat din Moldova cu studenții anilor I și II ai Facultății de Litere la disciplina *Educație fizică* pe parcursul unui semestru. Rezultatele experimentului și eficiența noului sistem de abordare a disciplinei *Educație fizică* prin „lecții – probe de sport pe cerc” sunt analizate în baza formularului de reflecție aplicat studenților la sfârșitul semestrului, în urma căreia s-au formulat concluzii ce vor constitui premise pentru conceptualizarea curriculumului disciplinar.

Cuvinte-cheie: *educație fizică, probe de sport pe cerc, forme de organizare, lecția de educație fizică, strategii de predare-învățare.*

THE EFFICIENCY OF THE FORM OF ORGANIZATION OF THE PHYSICAL EDUCATION DISCIPLINE "LESSONS – SPORTS TESTS ON THE CIRCLE" IN THE UNIVERSITY FRAMEWORK

This research reflects a confirmatory experiment that aims to determine the effectiveness of implementing a new form of physical education lesson organization within higher education institutions, in order to motivate students to practice the discipline. The experiment was organized within Moldova State University with first and second year students of the Faculty of Arts in the discipline during one semester. The results of the experiment and the efficiency of the new system of approaching the discipline of physical education through the "lesson – sports tests on the circle" are analyzed based on the reflection form applied to the students at the end of the semester, after which the conclusions are formulated, later they give premises for the conceptualization of the disciplinary Curriculum.

Keywords: *physical education, circle sports tests, forms of organization, physical education lesson, teaching-learning strategies.*

Introducere

Disciplina *Educație fizică* în instituțiile de învățământ superior, pe lângă valențele formative care sunt variate și valoroase în plan pedagogic, presupune și se completează prin: menținerea stării sănatoase a organismului; ridicarea capacității de muncă; autoaprecierea nivelului de dezvoltare fizică și menținerea calităților motrice la un grad sporit de manifestare; motivarea practicării sistematice și independente a activităților motrice; practicarea unei probe de sport în scopul de menținere fizică și a sănătății, recreere și refacere pe parcursul întregii vieți; petrecerea rațională a timpului liber etc. [1-3].

Educația fizică a studenților constituie o parte componentă a învățământului superior, rezultat al acțiunii pedagogice complexe asupra personalității viitorului specialist în procesul de formare a competențelor de educație fizică, a cărei calitate depinde în mod direct de nivelul individual al culturii fizice a fiecărui student, de valorile lui spirituale și de gradul de dezvoltare a aptitudinilor profesionale specifice [1, p.9].

La etapa actuală educația fizică în instituțiile de învățământ superior este determinată de mai mulți factori social-economici, dar este direct influențată și de politicile educaționale în învățământul superior, în care acestui domeniu nu-i este acordată atenția cuvenită și nu se urmărește nivelul pregătirii din punct de vedere fizic al viitorului specialist.

Odată cu alinierea instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova la cerințele Procesului de la Bologna, specialiștii din domeniul educației fizice universitare sunt în căutarea unor noi abordări a disciplinei, care să contribuie la eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare și la formarea competențelor profesionale ale viitorilor specialiști din diferite domenii prin intermediul educației fizice și sportului.

Scopul cercetării constă în aplicarea unei noi forme de organizare a lecțiilor de educație fizică la studenții Facultății de Litere din cadrul Universității de Stat din Moldova care presupune „lecții de educație fizică – probe de sport pe cerc” (pentru fiecare lecție este preconizată practicarea unei probe de sport) și reflecția studenților participanți în cadrul experimentului, fapt ce ar argumenta reorganizarea disciplinei în instituțiile de învățământ superior și proiectarea curriculumului reconceptualizat.

Obiectivele cercetării: (1) Analiza situației actuale la disciplina *Educație fizică* în cadrul Universității de Stat din Moldova; (2) Proiectarea conceptului de predare a disciplinei în forma lecție de educație fizică – probe de sport pe cerc; (3) Argumentarea eficienței aplicării formei de organizare a lecției de educație fizică în sistemul probe de sport pe cerc.

Organizarea cercetării: Disciplina *Educație fizică* în cadrul Universității de Stat din Moldova, cu caracter obligatoriu, este inclusă în planul de învățământ pentru toate specialitățile, în planul calendaristic fiindu-i alocată 1 oră pe săptămână, pentru activitatea practică – câte 2 ore, odată la 2 săptămâni [3]. Acest număr de ore săptămânal alocat este insuficient și nu permite influențarea psihomotrică asupra organismului studentului și nici formarea unor noi competențe la disciplină în cadrul orelor de contact direct, iar la nivel de activitate individuală studenții manifestă un nivel motivațional-participativ scăzut pentru activitățile motrice, ceea ce nu permite atingerea nivelului standardelor educaționale ale disciplinei. Aceasta ne determină să reorientăm strategiile de predare-învățare-evaluare, prin implicarea activă a studenților în selectarea/ modelarea activităților de educație fizică după interese și necesități.

O nouă concepție/ formă de organizare a lecțiilor de educație fizică este propusă de către Departamentul Educație Fizică al USM, care prevede demersuri inovative în proiectarea curriculumului disciplinar prin reorganizarea și diversificarea formelor de practicare a lecțiilor de educație fizică.

O formă, o modalitate de organizare, de practicare a lecțiilor de educație fizică este „Lecția în sistemul de probe de sport pe cerc”. Aceasta prevede studierea (proiectarea/ realizarea) conținutului unei probe de sport pentru o lecție, respectiv mai multe probe de sport pe parcursul unui semestrului (ex.: 7 lecții – 7 probe studiate). După tipologia lecțiilor, ele sunt organizate din perspectiva formării de competențe: lecție de formare a capacităților de aplicare a cunoștințelor. Probele de sport selectate pot fi proiectate câte o activitate pentru fiecare semestru. Pentru fiecare semestru se pot selecta și proiecta alte probe de sport, la decizia actorilor implicați în procesul educațional.

Această formă de organizare a lecției de educație fizică a fost propusă și aplicată studenților Facultății de Litere, anii I și II de studii, respectiv semestrele II și IV de studii. Astfel, în cadrul lecției de educație fizică studenții au practicat 7 probe de sport pe parcursul semestrului și la sfârșitul semestrului au completat formularul de reflecție privind noul sistem al lecției abordat.

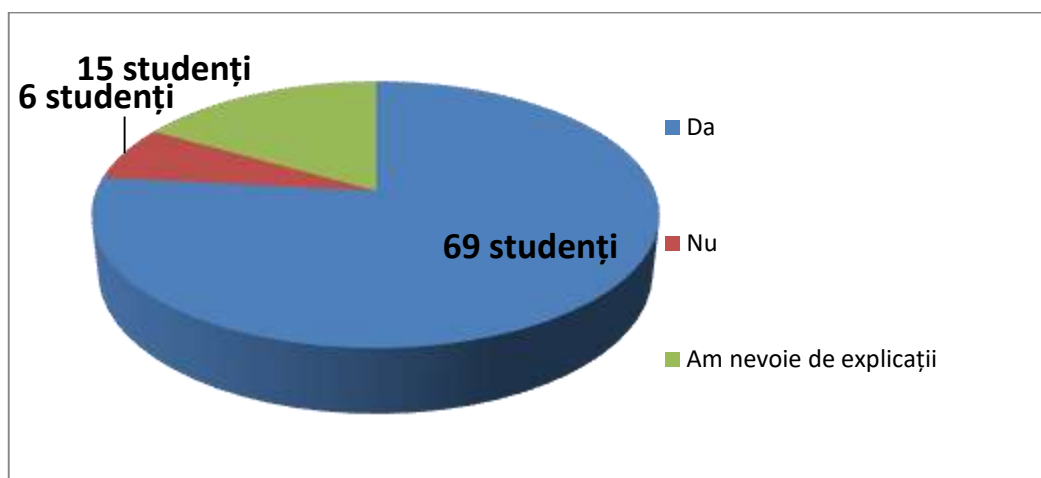
Analiza formularului de reflecție completat de studenții anilor I și II de la Facultatea de Litere a USM în urma aplicării formei lecției de educație fizică „Lecția în sistemul de probe de sport pe cerc”

Pentru a determina eficiența lecțiilor de educație fizică în forma „Lecții în sistemul de probe de sport pe cerc”, studenților implicați în experimentul constatativ, la finele semestrului de studii, li s-a propus completarea formularului de reflecție. Acest formular a fost completat de 90 de studenți din 10 grupe academice, specialitățile Traducere și interpretare și Științe ale educației.

Interpretarea grafică și reflecția privind noua modalitate de organizare a lecției de educație fizică în cadrul Universității de Stat din Moldova, în urma prelucrării răspunsurilor subiecților încadrați în completarea formularului propus, ne permit să constatăm eficiența formei de lecție și unele aspecte al proiectării curriculumului disciplinar.

Răspunsurile la întrebările formularului propus studenților sunt următoarele:

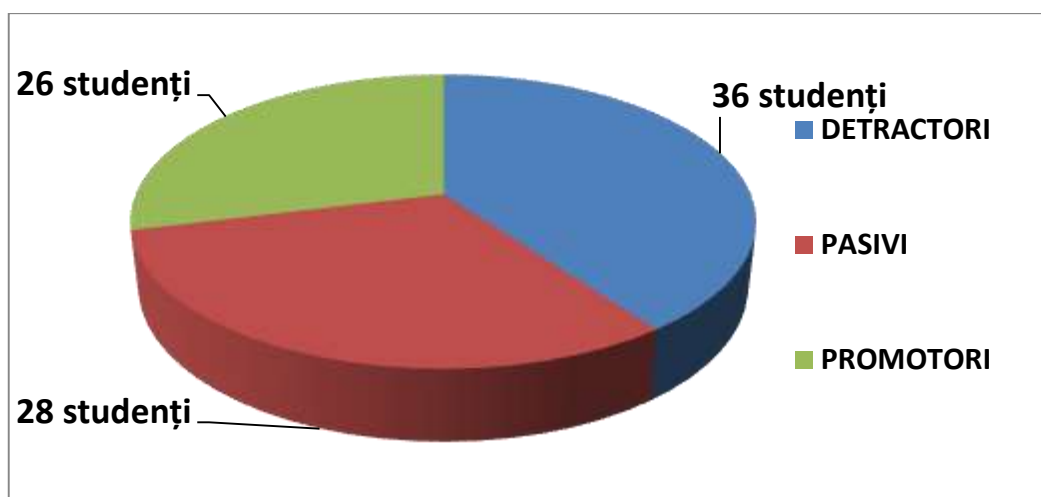
La întrebarea „DVS înțelegeți conceptul de „Lecții de educație fizică – probe de sport pe cerc?” (Fig.1), s-a constatat că 69 dintre subiecți (77%) au răspuns că înțeleg conceptul de „Lecție de educație fizică – probe de sport pe cerc”, 6 (7%) au răspuns – nu, deci nu înțeleg forma de organizare a activității de educație fizică și 15 studenți (14%) au nevoie de mai multe explicații privind prevederile sistemului abordat în lecția de educație fizică universitară.

Fig.1. Cum înțeleg studenții conceptul de „Lecție de educație fizică – probe de sport pe cerc”.

Din analiza răspunsurilor obținute de la subiecții participanți la completarea formularului propus se constată faptul că este nevoie de explicație suplimentară privind noul concept al lecției de educație fizică aplicat în cadrul sistemului universitar, din considerentul că disciplina *Educație fizică* practică în învățământul general (în școală) a format stereotipuri în urma cărora nu sunt acceptate și înțelese alte concepte ale obiectului de către studenții anului I.

Un alt subiect al formularului realizat a avut ca obiectiv să scoată în evidență atitudinea studenților pentru noul concept al lecției de educație fizică în cadrul Universității de Stat din Moldova (Fig.2). Studenții au avut posibilitatea să bifeze nivelul de atitudine. Astfel, s-au înregistrat următoarele: de la 1 la 5 sunt considerați DETRATORI ai noului concept și sunt în număr de 36 de studenți; de la 5 la 7 – PASIVI, în număr de 28 de studenți și de la 8 la 10 – PROMOTORI, în număr de 26 de studenți.

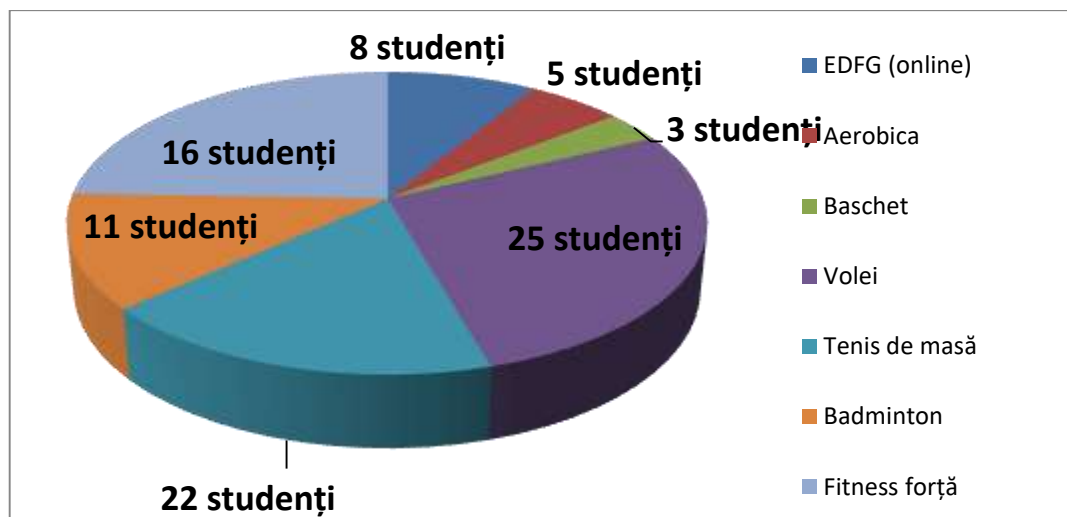

Fig.2. Atitudinea studenților față de forma „Lecție de educație fizică – probe de sport pe cerc” în cadrul Universității de Stat din Moldova.

Din cele prezentate în Figura 2 concluzionăm că, în viziunea studenților Facultății de Litere, disciplina *Educație fizică* universitară organizată prin sistemul probe de sport în cerc poate avea eficiență prin modalitatea de descoperire a unor noi discipline sportive, altele decât cele studiate în învățământul general; totodată, unii studenți pasionați de un sport anume se pot considera detractori. Însă această constatare nu poate fi tratată ca fiind neeficientă forma de organizare a lecției de educație fizică – probe de sport pe cerc.

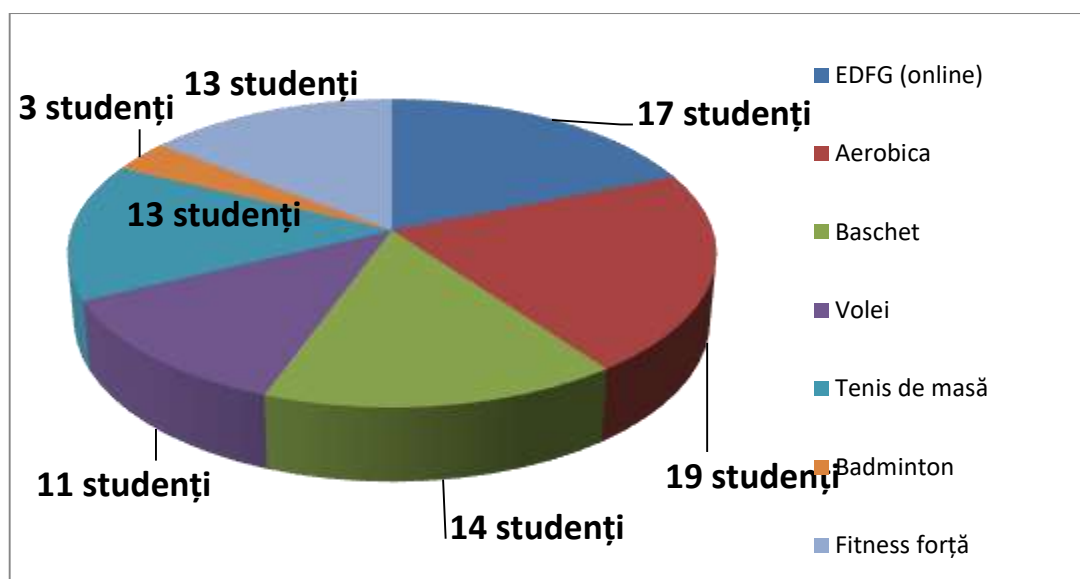
Ca argumentare a celor menționate mai sus studenților care au completat formularul de reflecție le-au fost propuse întrebările „Care dintre probele de sport practicate în sistemul probe de sport pe cerc pe parcursul semestrului *au trezit interes*” și „Care dintre ele *au trezit mai puțin interes?*” (Fig.3 și Fig.4).

Din răspunsurile obținute observăm că subiecții cercetați sunt motivați în practicarea a mai multor probe de sport și preferințele sunt diferite (Fig.3), cel mai mare interes prezintă probele: voleiul (25 de studenți), tenisul de masă (22 de studenți), fitness forța (16 studenți) și badmintonul (11 studenți).

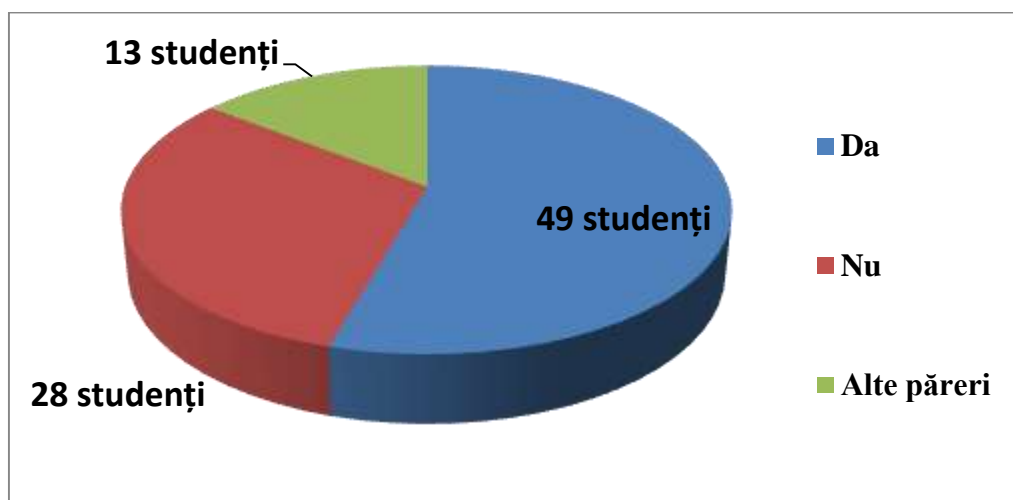
Fig.3. Probele de sport aplicate la lecția de educație fizică – probe de sport pe cerc care *au trezit interes* studenților.

În Figura 4 sunt scoase în evidență probele de sport practicate în sistemul de lecții pe cerc care, în opinia studenților, au mai trezit puțin interes: EDFG practicate individual în contextul învățământului la distanță (17 studenți), aerobica (19 studenți), baschetul (14 studenți).

Fig.4. Probele de sport aplicate la lecția de educație fizică – probe de sport pe cerc care *au trezit mai puțin interes* studenților.

La ultima întrebarea a formularului cu următoarea formulare: „Credeți că sistemul Lecție – probe de sport pe cerc poate motiva studenții pentru practicarea disciplinei Educație fizică în cadrul USM?”, constatăm că, conform datelor din Figura 5, peste jumătate din respondenți (49 de studenți) consideră că această formă de organizare a lecției de educație fizică în instituțiile de învățământ superior va motiva practicarea disciplinei, 28 de studenți consideră că nu va motiva participarea activă a studenților în cadrul activităților de la lecție și 13 studenți au alte păreri. Răspunsurile acestora din urmă pot fi interpretate ca propuneri întru dezvoltarea sistemului de educație fizică în instituțiile de învățământ superior.

Fig.5. Opiniile studenților privind aplicarea sistemului „Lecție – probe de sport pe cerc” la disciplina *Educație fizică* în cadrul USM.

Concluzii

Analizând reflecțiile studenților privind practicarea lecțiilor de educație fizică în sistemul probe de sport pe cerc se evidențiază atitudinea pozitivă asupra noului concept, aceasta fiind reflectată în răspunsurile la întrebările 1, 2, 5. Deci, această formă de organizare poate fi implementată cu succes și pentru studenții altor facultăți din cadrul Universității de Stat din Moldova

Rezultatele studiului efectuat vor sta la baza conceptualizării noii viziuni privind sistemul de educație fizică și sportul din instituțiile de învățământ superior. Acestea vor servi ca premise pentru racordarea disciplinei la noile cerințe ale educației care să corespundă necesităților și așteptărilor tinerei generații.

Ca rezultat, se așteaptă o creștere a motivației studenților pentru practicarea disciplinei, precum și a activităților motrice independente, conducând la o sporire a atractivității și prestigiului disciplinei, amplificând impactul educației fizice și sportului asupra formării personalității studentului.

Referințe:

1. COZMEI, G. *Metodologia binară a educației fizice a studenților facultăților cu profil medical*: Teză de doctor. Chișinău 2020. 183 p.
2. LEȘTARU, M., CARP, I. Studiu cu privire la evaluarea nivelului de pregătire fizică a studenților instituțiilor de neprofil. În: *Culegerea materialelor științifice ale Congresului științific internațional „Sportul olimpic și sportul pentru toți”*. Ediția a XV-a. Chișinău, USEFS, 2011, vol.1, p.500-506. ISBN 978-9975-42-02-4-2
3. Planuri de învățământ pe specialități din cadrul USM. https://usm.md/?page_id=216

Notă: Lucrarea a fost efectuată în cadrul Programului de Stat *Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova*, cifrul 20.80009.0807.23.

Date despre autor:

Nicolae BRAGARENCO, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, Șef al Departamentului Educație Fizică, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: nicolae.bragarenco@usm.md

ORCID: 0000-0003-1994-6317

Prezentat la 29.10.2022